

fra moderat Side og nu fra den ærede Taler, der nylig satte sig, fra halvmoderat Side; han er kommen i godt moderat Selskab ved denne Lejlighed, men hos alle disse, baade hos Ministeren og hos disse Talere er der en mærkværdig Mangel paa historisk Blik. De tale om, at Husmændene skulle være tilfredse med Formyndereskabet, de henvise til, at Godsejerne, Bønderne og Gaardmændene have hjulpet dem frem, men ganske det samme gælder jo Bondestanden.

Lad os dog kaste et Blik tilbage paa det sidste Aarhundredes Udvikling. I Slutningen af forfarrige Aarhundrede vare Godsejerne ogsaa med til at hjælpe Bønderne frem, men der kom en Tid, da Bønderne sagde Tak for godt Formynderskab og sagde: Nu ville vi være fri. Hele det 19de Aarhundredes Kamp bestaar jo i, at Bønderne have rejst sig mod Godsejerne trods den Humanitetsbevægelse, som begyndte med Reventlow og andre i Slutningen af det 18de Aarhundrede, til Trods herfor rejste man sig mod Godsejernes Formynderskab, og man udnyttede enhver Ting til Agitation.

Den højtærede fungerende Landbrugsminister talte ganske, som en Højremand i gamle Dage talte om Venstre. Hver Gang Højre modsatte sig det ene eller det andet, udnyttede Venstre det til Agitation. Det stimulerede atter Bondestanden til at rejse sig, som den gjorde. Den sejrede saa og gjorde det saa godt, at den nu sidder som det overvejende Flertal i denne Sal og er naaet op i Ministeriet. Der har paa Landbrugsministerens Plads siddet 3 Højre-Godsejere, og de paastode ogsaa, at de vilde det saa udmærket vel for Gaardmændene og hele Landbostanden; der skulde ikke sættes Skel. Men Venstre fortsatte Kampen, for at der paa den Plads, hvor Godsejerne sad, skulde komme en Venstregaardmand, og da han endelig kom til at sidde der, udraabte den højtærede fungerende Landbrugsministers Organ „Dannebrog“, at det var en af de største Begivenheder, der var sket, at en Gaardmand havde afløst Godsejerne. Og det er sandt, det var en af de faa Sandheder, jeg har set i den højtærede Ministers Blad. Men den Tid vil derfor komme, da Husmændene rejse sig, trods al denne Tale om at sætte Skel. Jo, her sættes Skel. Ligesom Venstre satte Skel mellem Gaardmænd og Godsejere og sejrede, saaledes sættes der ogsaa nu Skel. Det er nødvendigt, det er ikke Socialismen, der sætter Skel.

Den højtærede Minister sagde, at Socialismen har ikke kunnet vinde Ørenlyd derude, der slutter man sig ikke til Socialdemokratiet. Vi have aldrig sagt, at faglige Foreninger direkte skulle gaa op i socialdemokratisk Forbund. Men hvad Socialdemokratiet siger, og hvad der er Kernen, Princippet i hele vor Virksomhed er, at Arbejderklassens Befrielse er dens eget Værk. Det er det, som Husmændene nu lytte til, og det ville Landarbejderne ogsaa komme til at lytte til, og da vil den Tid komme, da Husmænd og Landarbejdere, som udgøre 250,000, medens Gaardmændene ere 70,000, ville blive Flertal i Salen. Gaardmand efter Gaardmand vil forsvinde for Husmand efter Husmand, ligesom Godsejer efter Godsejer er forsvundet for Gaardmand efter Gaardmand, og den Tid vil komme, da en Gaardmand vil blive afløst af en Husmand paa Landbrugsministerens Plads. Thi Husmændene ere de mange, og de ville frem, og saa kunne de maaske nok sige Tak til Formynderne, hvis de have gjort det nogenlunde ordentligt, der er ikke noget ondt i at sige Tak til sin Formynder, men man vil alligevel være fri, og hvis Formynderen vil vedblive at beholde Formyndereskabet, vil der komme Misfornøjelse og Utilfredshed frem, der vil komme Konflikt.

Hvad det ærede Medlem for Silkeborg (Byriel Jensen) sagde om at sætte Skel, hvad det ærede Medlem for Herning (R. Nielsen) sagde om, at vi kendte ikke de virkelige Forhold, det er sagt hundrede og atter hundrede Gange før af Højre over for Venstre. Nu siges det fra Venstres Side over for os. Det er naturligt, saaledes gaar Historien fremad, saaledes rejser Samfundsklasse efter Samfundsklasse sig til Myndighed og Selvstyre, de samme Vaaben, de samme Ord blive brugte under ny Former. Det var denne Bemærkning, jeg gerne vilde gøre til den højtærede fungerende Landbrugsminister, jeg tror, at denne Debat og den Kamp, her er rejst, er saa overordentlig karakteristisk netop for den nuværende Situation.

Justitsministeren (Alberti): Ved de Udtalelser, der fremkom nu fra det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), ere vi komne saa langt bort fra de 3,000 Kr., der ere foreslaaede til Fordeling til Husmandforeningerne, at jeg ikke vilde være i Stand til at komme tilbage dertil gennem en Imødegaaelse i det enkelte af det ærede Medlems Udtalelser paa denne Side af Kl. 4, men en saadan